

---

## **Valtuustoaloite: Osallistuvan budjetoinnin muuttaminen Kuntalaiskompassiksi**

KVALT 10.11.2025 § 74  
764/00.01.02.00/2025

Valtuutettu Aleksi Sandroos jätti seuraavan valtuustoaloitteen:

” Valtuustoaloite: Osallistuvan budjetoinnin muuttaminen Kuntalaiskompassiksi

Osallistavalla budjetoinnilla on saatu läpi tärkeitä hankkeita ja aktivoinut osaa kuntalaisista, mutta sen vaikutus kaupungin strategiseen kehittämiseen on jäänyt rajalliseksi. Osallistujamäärät ovat olleet suppeita ja prosessi kuormittava suhteessa saavutettuun hyötyyn. Kyseisillä varoilla voitaisiin myös saada enemmän tietoa kuntalaisten näkemyksistä päätöksenteon tueksi.

Esitämme, että osallistuvan budjetoinnin malli muutetaan Kuntalaiskompassiksi, jolla tarkoitetaan uutta osallistumisen kokonaisuutta. Sen tarkoituksena on kerätä ajantasaista, analysoitua ja laajaa tietoa kaupunkilaisten mielipiteistä ja näkemyksistä. Tavoitteena on luoda toimiva ja nykyaikainen tapa kuulla kuntalaisia sellaisissa asioissa.

Kuntalaiskompassissa hyödynnettäisiin osallistumisen työkaluja ja menetelmiä, kuten keskustelu- ja kyselyalustoja. Yhtenä mahdollisena esimerkkinä voidaan arvioida Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran kehittämän Voxitin kaltaista järjestelmää. Sen kaltaiset mallit kokoavat näkemyksiä laajalta joukolta, madaltavat osallistumiskynnystä ja jäsentevät mielipiteitä tavalla, joka avautuu useammalle asukkaalle kuin perinteinen osallistuva budjetointi.

Kuntalaiskompassia voidaan käyttää erityisesti teemoihin, joissa tarvitaan laajaa tilannekuvaa ja jossa mielipiteet vaikuttavat merkittävästi päätöksiin esimerkiksi tuulivoimahankkeet, kaavoitus, palveluverkko ja investointien priorisointi.

Esitämme, että Sastamalan nykyinen osallistuvan budjetoinnin malli muutetaan Kuntalaiskompassiksi, jonka tarkoituksena on tukea kaupunkilaisten osallistumista ja mielipiteiden monipuolista kartoitusta. Kuntalaiskompassiin kootaan menetelmät ja käytännöt, joilla määritellään, missä asioissa kuntalaisia kuullaan, miten kysely- ja keskustelukierrokset toteutetaan ja miten tulokset hyödynnetään valmistelussa ja päätöksenteossa.

Aleksi Sandroos

Muut allekirjoittajat:  
Salme Kuukka  
Marika Helenius  
Mirva Iso-Kukkula  
Jenni Jokinen

Kaisa Ylimäki  
Jenni Widberg  
Pauli Pietilä  
Jari Andersson  
Sari Hassi  
Leevi Karisalmi  
Eveliina Asikainen  
Joe Rajala  
Ulla Nieminen  
Timo Haapanen  
Vesa Kervinen  
Esa Pajala”

## **Päätös**

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuutettu Aleksi Sandroosin jättämän valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.